

e-novičke

februar 2010

Spoštovana bralka, cenjeni bralec, pripravili smo drugo letošnjo številko spletnega časopisa ACS, ki med drugim opozarja na možnosti za izobraževanje in učenje (tudi) odraslih ter na dva nova izobraževalna programa. Želim vam prijetno branje, Nevenka Kocijančič, urednica e-Novičk

VSEBINA

Domače novičke	2-4
Informacija o rezultatih Okrogle mize o izhodiščih za urejanje področja izobraževanja odraslih	2
Na petkovem srečanju so bili predstavljeni rezultati mednarodne raziskave o izobraževanju odraslih	2
Pogovor z ustvarjalci Berila o trajnosti na sedežu Umanotere	3
V InfO-mozaiku o evropskih kazalnikih in izobraževanju odraslih	4
Projekti ESS	4-5
Še en pogled v leto 2009.....	4
Teden vseživljenjskega učenja 2010	5
Začenjajo se priprave na petnajsti Teden vseživljenjskega učenja	5
Mednarodno sodelovanje	6
Zaključili smo projekt Evropska mreža za družinsko učenje	6
Nove publikacije	7-9
Analiza dobrih praks v evropskih šolskih sistemih	7
Izobraževanje odraslih (po Anketi o izobraževanju odraslih), Slovenija, 2007	7
Globalno poročilo Izobraževanje za vse 2010	8
Objavljen je zbornik mednarodne konference o merjenju ustvarjalnosti	9
Kotiček je vaš	9-10
Andragoško društvo o podelitvi nagrad na področju šolstva	9
Razumevanje človeškosti človeka kot nujni pogoj za formiranje strategije vseživljenjskosti učenja	10
Novice od tu in tam	11-13
V pripravi je nova strategija izobraževanja odraslih do leta 2010	11
Nova znanja za nova delovna mesta: ukrepajmo zdaj – poročilo ekspertne skupine	11
Višina izdatka je ovira za udeležbo v izobraževanju odraslih	12
V Evropsko leto boja proti revščini in socialni izključenosti 2010 smo uradno vstopili tudi v Sloveniji	13
.....	14-18

Informacija o rezultatih Okrogle mize o izhodiščih za urejanja področja izobraževanja odraslih

Generalni direktor direktorata za srednje in višje šole ter izobraževanje odraslih, mag. Vinko Logaj, je v uvodu okrogle mize, ki jo je organiziralo Ministrstvo za šolstvo in šport v torek, 19. januarja 2010, poudaril, da je to prva v nizu okroglih miz, ki bodo namenjene urejanju področja izobraževanja odraslih v prihodnje. Njihov cilj je izmenjati poglede na urejanje odprtih vprašanj, da bi s tem pripomogli k učinkovitemu sistemskemu in zakonskemu urejanju področja. Poudarek je bil na iskanju konkretnih rešitev.

Razprava je tekla o naslednjih področjih oziroma vprašanjih:

- konceptualna izhodišča za urejanja sistema izobraževanja odraslih,
- opredelitev javnega interesa in opredelitev javne mreže na področju izobraževanja odraslih,
- enakovredna obravnava izobraževanja odraslih v sistemski zakonodaji, pri čemer so bila razhajanja o tem, koliko in kateri zakoni naj bi urejali področje izobraževanja odraslih,
- premislek o ustreznosti sedanjega položaja in vloge Strokovnega sveta za izobraževanje odraslih in njegove sestave,
- okrepitev razvojne in raziskovalne infrastrukture na področju izobraževanja odraslih,
- povezovanje in koordinacija dela med različnimi ministrstvi ter znotraj Ministrstva za šolstvo in šport.

Okrogle mize se je udeležil tudi minister za šolstvo in šport, dr. Igor Lukšič, ki pa je žal moral predčasno oditi zaradi obveznosti v vladi.

Mag. Andrej Sotošek (andrej.sotosek@acs.si), ACS

Na petkovem srečanju so bili predstavljeni rezultati mednarodne raziskave o izobraževanju odraslih

Na letošnjem prvem petkovem srečanju, ki je bilo 22. januarja, je *Jadranka Tuš* iz Statističnega urada RS predstavila rezultate prve *Evropske raziskave o izobraževanju odraslih (Adult Education Survey – AES)*. Raziskava je bila izvedena v večini držav Evropske unije, državah EFTA in državah kandidatkah. To je prva mednarodna raziskava, ki zagotavlja primerljive statistične podatke na področju formalnega in neformalnega izobraževanja ter priložnostnega učenja odraslih. Podatke o udeležbi posameznikov v različnih učnih dejavnostih je možno povezati tudi z demografskimi in socio-ekonomskimi podatki o udeležencu izobraževanja.

Z raziskavo naj bi dobili kakovostne in primerljive podatke tudi o tem, kako posamezne države članice EU uresničujejo cilje lizbonskega procesa. Uresničevanje teh ciljev na področju izobraževanja in usposabljanja sedaj spremljajo z *Anketo o delovni sili – četrtletno raziskavo*, ki jo izvajajo nacionalni statistični uradi držav članic EU, in je bila do sedaj glavni vir podatkov o izobrazbeni strukturi prebivalstva. *Anketa o delovni sili* primarno ni namenjena preučevanju izobraževanja oziroma vseživljenjskega učenja odraslih in tudi ne zagotavlja povsem zanesljivih podatkov, zato naj bi jo v prihodnosti nadomestila Evropska raziskava o izobraževanju odraslih.

Gospa Tuš je v nadaljevanju predstavila potek raziskave v Sloveniji, način zbiranja podatkov ter najpomembnejše rezultate. Pilotno raziskavo, s katero so želeli preveriti ustreznost vprašalnika, so na Statističnem uradu RS izvedli leta 2006, končna raziskava pa je bila izvedena oktobra 2007 na vzorcu 7.200 naključno izbranih oseb, starih od 25 do 64 let.

Najpomembnejše rezultate, predstavljene na petkovem srečanju, si lahko ogledate na spletni strani: http://izobrazevanje.acs.si/dokumenti/DOGODKI/Petkovo_22012010.pdf.

V začetku februarja so izšle Statistične informacije (predstavljamo jih na str. 7-8), v katerih so objavljeni podrobnejši rezultati raziskave.

Na Statističnem uradu Slovenije se že intenzivno pripravljajo na izpeljavo naslednje, druge Evropske raziskave o izobraževanju odraslih, ki naj bi bila izvedena konec leta 2011.

Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

Pogovor z ustvarjalci Berila o trajnosti na sedežu Umanotere

V info točki Okoljskega centra so se 21. januarja 2010 zbrali ustvarjalci *Berila o trajnosti*, da bi ga predstavili javnosti. Ob koncu predstavitve so se z udeleženci dogodka, ki so dvoranico napolnili do zadnjega kotička, pogovorili o pomenu in vlogi načela trajnosti. Omizje so sestavljali: mag. Vida Ogorelec Wagner (Umanotera), prof. dr. Boštjan Anko, prof. dr. Alenka Gaberščik, Matjaž Mastnak, univ. dipl. inž. gozd. in dr. Nevenka Bogataj (ACS). Vsi so sodelovali tudi pri snovanju izobraževalnega programa *Temeljno usposabljanje za trajnostni razvoj*, ki bo letos tudi prvič izveden na Andragoškem centru Slovenije in na katerega opozarjamo v rubriki *Vabimo*.

Dr. Alenka Gaberščik je že v recenziji *Berila o trajnosti* zapisala: »Besedila so visoko strokovna, vendar predstavljena preprosto. Njihova vsebina bi morala biti del splošne izobrazbe oziroma del osnovnega opismenjevanja o trajnosti za ljudi, ki odločajo. Bralci so lahko pravzaprav vsi, ki se čutijo odgovorne za življenje in za svoja dejanja. Z ustreznimi komentarji je Berilo lahko tudi dodatno gradivo za srednješolce in študente.«

Dr. Boštjan Anko je pojem trajnosti predstavil takole: »Načelo trajnosti je eno tistih, o katerih pogosto govorimo, tako kot o svobodi, ljubezni, ekologiji ... Gre za besede, ki jih tako navdušeno uporabljamo, da na koncu pozabimo, kaj pomenijo. Bistvo pojma trajnost zadeva življenje ljudi v skupnosti.« Načelo trajnosti ponazarja 'skupni pašnik', ki je simbol tistega, kar pripada vsem in za kar smo tudi vsi odgovorni: atmosfera, oceani, reke itd. Da bi ta 'skupni pašnik' rešili, bi se morali omejiti (disciplinirati) in obnašati kot umni in predvsem etični ljudje! Rešitev je torej v odgovornem ravnanju skupnosti, a, kot je opozorila *dr. Nevenka Bogataj*, skupnostnega življenja skorajda ni več. Odrasli v študijskih krožkih, s katerimi se srečuje, ji sporočajo, da so skupnosti žive le še na podeželju. Morda bo prav zato rešitev v prebujanju lokalnega okolja?

Slavica Borka Kucler (borka.kucler@acs.si), ACS

V InfO-mozaiku o evropskih kazalnikih in izobraževanju odraslih

Obvestili smo že, da je Evropska komisija 20. novembra 2009 objavila *Poročilo o napredku pri uresničevanju Lizbonskih ciljev na področju izobraževanja in usposabljanja 2009*. Poročilo je eden od stalnih virov podatkov za besedila o evropskih kazalnikih, ki jih objavljamo na spletni strani ACS, v rubriki InfO-mozaik (<http://www.acs.si/InfO-mozaik>):

- 24. Udeležba odraslih v vseživljenjskem učenju (<http://arhiv.acs.si/InfO-mozaik/2009/24.pdf>): Udeležba odraslih, starih 25–64 let, v vseživljenjskem učenju za Slovenijo znaša 13,9 % (2008). Kazalnik kljub še vedno visoki uvrstitvi na rang lestvici držav EU nakazuje neugoden trend.
- 25. Indeks vseživljenjskega učenja (<http://arhiv.acs.si/InfO-mozaik/2009/25.pdf>): Na ravni EU so se merjenja udeležbe v vseživljenjskem učenju lotili z izračunom indeksa vseživljenjskega učenja. Izhajali so iz treh kazalnikov udeležbe posameznikov, starih od 4 do 64 let, v formalnem in neformalnem izobraževanju in usposabljanju.
- 26. Dosežena formalna izobrazba odraslih (<http://arhiv.acs.si/InfO-mozaik/2009/26.pdf>): Po deležu prebivalstva, starega 20–24 let, ki je doseglo vsaj srednješolsko izobrazbo (ena od petih ciljnih vrednosti EU!), dosega Slovenija visoko uvrstitev. Zanimiv pa je pogled na deleže prebivalstva, starega 25–64 let, po doseženih ravneh izobrazbe.
- 29. Mladi, ki zgodaj opustijo šolanje (<http://arhiv.acs.si/InfO-mozaik/2010/29.pdf>): Slovenija je s kazalnikom 5,1 % mladih, starih 18–24 let, ki opustijo šolanje, ne da bi dosegli srednješolsko izobrazbo (2008), izzeta iz evropskih primerjav zaradi premajhnega vzorca za Anketo o delovni sili. Problematika je kljub temu aktualna.
- 30. Poklicno izobraževanje in usposabljanje odraslih (<http://arhiv.acs.si/InfO-mozaik/2010/30.pdf>): Skupni indeks poklicnega izobraževanja in usposabljanja mladih in odraslih v višini 57,2 % Slovenija umešča na zavidljivo četrto mesto v EU. K temu bistveno prispeva prav kazalnik udeležbe odraslih v nadaljnjem poklicnem izobraževanju in usposabljanju.
- 31. Izobraževanje in zaposlenost (<http://arhiv.acs.si/InfO-mozaik/2010/31.pdf>): Na splošno za evropske države velja: večji delež prebivalstva z višjimi stopnjami dosežene izobrazbe prinaša višjo stopnjo zaposlenosti. Delež starejših z nizko usposobljenostjo se postopoma umika s trga dela in ga prepušča mlajšim, bolj izobraženim.
- 32. Demografski trendi in izobraževanje starejših (<http://arhiv.acs.si/InfO-mozaik/2010/32.pdf>): Eurostat je pripravil projekcije demografskega razvoja do 2060 – EUROPOP2008, ki napovedujejo porast starostne skupine starejših od 65 let ter upad delovno sposobnega prebivalstva. Ta trend prinaša izzive za družbo in gospodarstvo, zelo izrazito se kažejo tudi na področju izobraževanja odraslih.

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

PROJEKTI ESS

Še en pogled v leto 2009

Pred kratkim smo naredili pregled, kako uspešni smo bili v letu 2009 pri izpeljavi projekta *Izobraževanje in usposabljanje strokovnih delavcev v izobraževanju odraslih od 2009 do 2011*. S projektom, ki se financira iz Evropskega socialnega sklada in sredstev Ministrstva za šolstvo in šport, smo 's polno paro' pričeli šele lanskega oktobra, čeprav je bilo prvotno predvideno, da bo začetek že januarja 2009, vendar prej ni prišlo do

podpisa ustrezne pogodbe. Zato smo bili primorani nekatere načrtovane dejavnosti za to leto prenesti v leto 2010; tudi tiste, ki so ostale, pa so od nas zahtevale izredno veliko zavzetosti. Pa ne samo od nas. Ker je pretežni del projekta namenjen usposabljanju izobraževalcev iz omrežja izobraževanja odraslih ali razvojnemu delu z njimi, so tudi naši sodelavci iz različnih omrežij in organizacij (omrežja središč za samostojno učenje, svetovalnih središč ISIO, učitelji programov UŽU, mentorji programa PUM, člani skupin za kakovost, drugi izobraževalci odraslih) kar številne dni v zadnji tretjini leta 2009 preživeli na Andragoškem centru. Ne kaže pozabiti tudi na naše zunanje sodelavce – predavatelje, ki so poleg številnih sodelavcev ACS zaslužni za to, da smo načrtovano tudi izpeljali. Včasih smo se pošalili, da poteka toliko programov usposabljanja eden za drugim, da še učnih prostorov ne utegnemo prezračiti.

Zato se vsi skupaj s toliko večjim zadovoljstvom oziramo nazaj: v usposabljanje je bilo vključenih 219 udeležencev, izpeljali smo 381 ur usposabljanja (fotografija je nastala 9. oktobra 2009, na 3. delavnici ISIO kakovost), pripravili smo 12 obsežnejših novih učnih gradiv, od tega 4 v knjižni obliki, dopolnili smo IKT orodja, ki so v pomoč izobraževalcem odraslih pri njihovem delu. Suhoparne številke, a za njimi je novo znanje, ki ga bodo izobraževalci odraslih prav gotovo radodarno delili med odrasle v svojih okoljih.

Sonja Klemenčič (sonja.klemencic@acs.si), ACS

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA 2010

Začenjajo se priprave na petnajsti Teden vseživljenjskega učenja

Uradni termin letošnjega festivala učenja bo tekkel od **17. do 23. maja**, sicer pa bodo učni, informativno-svetovalni, kulturni, družabni in promocijski dogodki vabili v izobraževalne in druge ustanove ter na raznolika prizorišča TVU – tudi virtualna in tista na prostem – v mesecu maju in juniju.

Ob jubilejni izpeljavi TVU na Andragoškem centru Slovenije pripravljamo kar nekaj novosti, po drugi plati pa ohranjamo že tradicionalne pristope in dogodke. Tako bo tudi letos priporočena krovna tema TVU povezana z *evropskim letom*, tokrat posvečenemu *boju proti revščini in socialni izključenosti*, določene pa bodo še nekatere vodilne vsebine, ki jih bodo lahko prireditelji TVU uporabili za navdih pri snovanju njihovega programa. Nacionalno odprtje TVU s podelitvijo priznanj ACS za promocijo učenja in znanja bo spet organizirano na krajevni ravni, tja se bomo prvič preselili tudi z osrednjo strokovno prireditvijo, 14. andragoškim kolokvijem.

Kaj, kje, kdaj... ? Če se vam porajajo ta vprašanja, poiščite odgovore nanje na spletni strani TVU (<http://tvu.acs.si>), kjer že posodabljam vsebine, vabimo pa vas tudi na sestanek mreže koordinatorjev in izvajalcev TVU, ki bo 25. marca 2010 ob 10. uri na Andragoškem centru. Tedaj boste prejeli brezplačno promocijsko gradivo, naše srečanje pa bo predvsem priložnost za izmenjavo informacij in svežih zamisli.

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Zaključili smo projekt Evropska mreža za družinsko učenje

Andragoški center Slovenije (ACS) je lani decembra sklenil sodelovanje v triletnem evropskem projektu *Evropska mreža za družinsko učenje (European Family Learning Network – EFLN)*, ki ga je sofinancirala Evropska komisija prek programa *Grundtvig 4*. Delo enajstih sodelujočih držav je koordinirala organizacija Campaign for Learning iz Birminghama v Veliki Britaniji. Projekt je bil namenjen strokovnjakom in praktikom, ki se ukvarjajo z razvojem programov in projektov na najrazličnejših področjih družinskega učenja. Promoviral je družinsko učenje v partnerskih in drugih evropskih državah prek različnih projektnih dejavnosti. Več o namenu, dejavnostih in rezultatih si lahko preberete v osebni izkaznici projekta (<http://www.acs.si/EFLN>), na spletni strani projekta (<http://www.efln.eu/>) pa so med drugim predstavljeni tudi primeri dobrih praks, dokumenti in raziskovalna poročila s področja družinskega učenja iz partnerskih držav.

Med pomembnejšimi dosežki projekta je ustanovitev *Evropske zveze za družinsko učenje* septembra 2009, s sedežem v Bruslju. Zvezo, ki bo nadaljevala programske cilje projekta, so ustanovile partnerske države v projektu in tako postale njene ustanovne članice. Za prvega predsednika zveze, ki si šele postavlja organizacijske okvirje delovanja, je bil izvoljen *Radu Szekely*, sicer profesor visoke ljudske šole v mestecu Karjaa na Finskem in njen direktor.

ACS je v projektu sodeloval na področju družinske pismenosti kot ene od oblik družinskega učenja. V projektu smo s partnerji delili naše izkušnje pri izvajanju programov družinske pismenosti in pri izobraževanju učiteljev. Pri tem smo se osredotočali na močan vpliv pozitivnih spodbud v družini, na kasnejši razvoj pismenosti in na učenje v družini kot močnem motivacijskem dejavniku za učenje in izobraževanje odraslih. Ocenjujemo, da je bilo naše sodelovanje v projektu koristno:

- Spoznali smo, da se tudi v svetu vse bolj uveljavlja spoznanje, da ima družinsko učenje izjemno pozitiven vpliv na razvoj otrok in njihove dosežke.
- Potrdili smo naša spoznanja, da družinsko učenje spodbuja odrasle, ki nimajo drugih priložnosti za učenje, k večji dejavnosti in s tem presega začarani krog prenosa nedejavnosti med generacijami.
- Seznanili smo se z različnimi raziskavami, ki kažejo, da dejavno sodelovanje staršev pri učenju otrok pozitivno vpliva na otrokovo uspešnost v šoli – tako v osnovni kot v srednji, saj vpliva na višje akademske dosežke, višje kognitivne sposobnosti, boljše obvladovanje postopkov za reševanje problemov, večjo prisotnost v šoli in zadovoljstvo s šolo ter znižuje možnost vedenjskih problemov otrok v šoli.

V Sloveniji imamo kar nekaj raziskav, ki so pokazale vpliv družine na dosežke otrok (na primer raziskava pismenosti odraslih, PIRLS, PISA), pogrešamo pa raziskave o dejanskih učinkih različnih izobraževalnih programov v Sloveniji, ki so namenjeni spodbujanju učenja v družini.

Mag. Estera Možina (ester.mozina@acs.si), ACS

Analiza dobrih praks v evropskih šolskih sistemih

Na Andragoškem centru Slovenije (ACS) je izšel prevod študije *Analiza dobrih praks v evropskih šolskih sistemih*, ki je nastala v projektu *Izobraževanje kot dejavnik družbene vključenosti v Evropi (Strategies for inclusion and social cohesion in Europe from education – INCLUD-ED*; <http://www.ub.edu/includ-ed/>). To je raziskovalni projekt 6. okvirnega programa, v katerem sodeluje ACS kot partner, financirata ga Evropska komisija in Ministrstvo za šolstvo in šport Republike Slovenije.

Rezultati pričujoče študije temeljijo na rezultatih mednarodnih raziskav ter analize dobrih praks v izobraževanju v različnih evropskih državah. Med **negativnimi praksami** so predstavljene zlasti zunanja diferenciacija (razvrščanje otrok glede na njihove sposobnosti v različne šole) in notranja diferenciacija (nivojski pouk). Po mnenju avtorjev študije so posledice nivojskega pouka vidne zlasti v neenakem dostopu učencev do učnih vsebin; nivojski pouk poveča razlike med otroki manj izobraženih staršev in iz ranljivih skupin (kot so migranti, Romi, otroci s posebnimi potrebami itd.) ter otroki bolj izobraženih staršev iz večinske populacije. Nivojski pouk torej pogloblja socialne in kulturne razlike. Kot **dobre prakse** so predstavljene vključujoče prakse, kot so heterogene skupine z dodatnimi človeškimi viri, ki so lahko isti kot za nivojski pouk, razdeljeni vključujoči razredi, individualizirani vključujoči učni načrti, podaljšanje učnega časa in vključujoča izbira, ki omogoča zagotovljene enake možnosti. Kot dobra praksa je predstavljena tudi participacija družin in članov skupnosti v izobraževalnem procesu. V Sloveniji tovrstna participacija nima tradicije, predstavlja pa izziv za izobraževanje v prihodnosti.

Uvodno poglavje študije z naslovom *Vključujoč izobraževalni sistem – med normo in prakso*, ki analizira slovenske razmere, je napisala dr. Angelca Ivančič iz ACS.

Študija je objavljena na spletni strani:

http://arhiv.acs.si/publikacije/Analiza_dobrih_praks_v_evropskih_solskih_sistemih.pdf.

Dr. Natalija Vrečer (natalija.vrecer@acs.si), ACS

Izobraževanje odraslih (po Anketi o izobraževanju odraslih), Slovenija, 2007

V novi številki Statističnih informacij so objavljeni podrobnejši rezultati iz *Ankete o izobraževanju odraslih* (v nadaljevanju *Anketa*), ki je bila izvedena leta 2007. Nova *Anketa* je razkrila, koliko so se pri nas v letu 2007 odrasli izobraževali, zakaj ne v še večjem obsegu in zakaj se nekateri sploh ne izobražujejo, pa tudi njihov odnos do izobraževanja.

V obdobju 12 mesecev pred anketiranjem se je izobraževalo 40 % odraslih v starostni skupini 25–64 let. V formalno izobraževanje je bilo vključenih 8,7 % odraslih (7,7 % moških in 9,7 % žensk), v neformalno izobraževanje 36,1 % odraslih (34,5 % moških in 37,9 % žensk), v formalno ali neformalno pa 38,1 % moških in 43,1 % žensk.

Več kot 40 % odraslih, ki se niso izobraževali, si izobraževanja tudi niso želeli. Najpogostejši razlog, ki so ga navajali, je bil, da izobraževanja za delo, ki ga opravljajo, niso potrebovali.

Statistični podatki za leto 2007 kažejo, da je imela večina anketirancev pozitiven odnos do izobraževanja, saj je ob vsaki navedeni trditvi najmanj 75 % vprašanih označilo odgovor "popolnoma ali delno se strinjam".

Z anketo smo pridobili tudi podatke o dejavnosti odraslih v političnih strankah in sindikatih, dobrotelčnih organizacijah, verskih in cerkvenih organizacijah, športnih in rekreacijskih društvih, strokovnih združenjih ter drugih skupinah, kot so na primer lovci, gasilci ipd. Več kot 70 % anketiranih moških in žensk je v letu 2007 nudilo prostovoljno pomoč.

Zbrani podatki za leto 2007 kažejo, da je najmanj en tuji jezik govorilo 92 % odraslih v starosti 25–64 let; ti podatki so Slovenijo po znanju jezikov uvrstili med vodilne evropske države; pred nami so bile le Litva, Norveška, Švedska, Latvija in Slovaška.

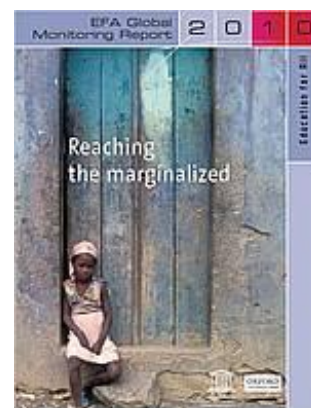
Publikacijo si lahko ogledate na spletni strani: <http://www.stat.si/doc/statinf/09-si-272-1001.pdf>.

Jadranka Tuš (jadranka.tus@gov.si), Statistični urad Republike Slovenije

Globalno poročilo Izobraževanje za vse 2010

19. januarja je Unesco izdal novo globalno poročilo v okviru pobude *Izobraževanje za vse* z naslovom *Doseči marginalizirane (Reaching the marginalized)*.

Izobraževalni sistemi v mnogih najrevnejših državah sveta so pod udarom globalne ekonomske krize. Poročilo opozarja, da utegne kriza ustvariti novo izgubljeno generacijo otrok, katerih življenjske možnosti bodo okrnjene, ker jim ne bo mogoče zagotoviti njihove pravice do izobraževanja. V poročilu lahko preberete, kdo so ti otroci in zakaj jim je okrnjena pravica do izobraževanja; predstavljena so dejstva o potrebnih sredstvih zagotavljanja izobraževanja za vse, ki so znatno višja, kot so sprva ocenjevali, in konkretne rešitve za zagotavljanje vključenosti otrok v šole.

Ob izidu so objavili obsežno sporočilo za javnost, ki ga je mogoče prebrati na spletni strani: <http://www.unesco.org/new/en/media-services/for-the-press/press-releases/>.

Globalno poročilo Izobraževanje za vse (Education for All Monitoring Report 2010) je objavljeno na spletni strani: <http://unesdoc.unesco.org/images/0018/001866/186606E.pdf>, povzetek pa najdete na strani: <http://unesdoc.unesco.org/images/0018/001865/186525E.pdf>.

Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Objavljen je zbornik mednarodne konference o merjenju ustvarjalnosti

GD Izobraževanje in kultura

Lani sredi leta smo poročali, da je Evropska komisija v sodelovanju s svojim Centrom za raziskovanje na področju vseživljenjskega učenja (CRELL) 28. in 29. maja 2009 v Bruslju organizirala mednarodno konferenco z naslovom *Je ustvarjalnost mogoče meriti?* Na

dvodnevem dogodku, katerega namen je bil dokazati, da lahko merjenje ustvarjalnosti pripomore tudi k boljšemu izobraževanju in bolj učinkoviti politiki na vseh ravneh, se je srečalo okrog 40 priznanih govorcev in 260 udeležencev.

Zdaj so na spletnih straneh Komisije objavili publikacijo z naslovom *Merjenje ustvarjalnosti* (Measuring Creativity; http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc2082_en.htm), v kateri so zbrani prispevki o različnih pristopih k merjenju ustvarjalnosti na nacionalni in regionalni ravni ter na ravni posameznika.

Novi *Strateški okvir za evropsko sodelovanje na področju izobraževanja in usposabljanja do leta 2020* je ustvarjalnost opredelil kot temeljni vir inovativnosti, slednjo pa kot eno ključnih gonilnih sil trajnostnega razvoja. K širjenju zavesti o njenem pomenu za osebni, družbeni in gospodarski razvoj pa je pripomoglo tudi lansko *Evropsko leto ustvarjalnosti in inovativnosti*. Manifest, s katerim se je Leto zaključilo, poudarja, da je potrebno ustvarjalnost spodbujati in pospeševati, del teh prizadevanj pa mora biti tudi njeno merjenje. Vabljeni torej k branju publikacije, ki se vsaj v nekaterih vidikih s tem izzivom spoprijema.

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

KOTIČEK JE VAŠ

Andragoško društvo o podelitvi nagrad na področju šolstva

Andragoško društvo Slovenije (ADS) je junija 2009 poslalo Odboru za podeljevanje nagrad Republike Slovenije na področju šolstva pri Ministrstvu za šolstvo in šport (MŠŠ) dopis, s katerim prosi odgovorne organe MŠŠ za pojasnila, zakaj nagrada za izobraževanje odraslih ni bila podeljena že tretje leto, čeravno je bilo vsako leto predlaganih več kandidatk. Od MŠŠ smo (šele januarja 2010) prejeli pojasnilo, v katerem sporočajo: da je Odbor po temeljiti razpravi o kandidatih izoblikoval seznam 11 kandidatk in kandidatov za podelitev nagrad, ki je bil po tajnem glasovanju soglasno potrjen. Pojasnjujejo še, da *Zakon o nagradah RS na področju šolstva* (Uradni list RS, št. 56/1994; <http://www.uradni-list.si/pdf/1994/Ur/u1994056.pdf>) ne določa, da bi bilo treba podeliti nagrado na vsakem od 17 različnih področij vzgoje in izobraževanja (navedba ni točna, saj nagrado podeljujejo za delo na 11 in ne na 17 področjih), letno pa se podeli največ 11 nagrad. Po soglasni presoji, piše v dopisu MŠŠ, so člani Odbora izbrali 6 kandidatov (predšolska vzgoja, osnovno, srednje in visoko šolstvo, osebe s posebnimi potrebami ter šolstvo zamejcev), o drugih kandidatih pa se je Odbor odločal z večino glasov. Kot je znano, v končni izbor ni prišel noben predstavnik ali predstavnica izobraževanja odraslih.

O načinu izbire dobitnikov nagrad imamo v ADS odraslih tehtne pomisleke, to pa so:

- v Odboru za podeljevanje nagrad ni nobenega zastopnika izobraževanja odraslih, torej odločajo o kandidatih le predstavniki vzgoje in izobraževanja otrok in mladine in šolstva;

- ker Odbor v takšni sestavi 'nima posluha' za izobraževanje odraslih, imajo druga področja možnost, da si podelijo več nagrad za svoja (šolska) področja, ki lahko tako namesto enega pridobijo tudi po tri nagrajence.

Nagrade so torej 'pisane na kožo' šolskemu izobraževanju otrok in mladine. Sicer pa takšno naravnost nakazujejo tudi formulacije v posameznih členih Pravilnika o delu Odbora, kjer (npr. v 12. členu, ki govori o merilih za dodelitev nagrad) piše, da gre za dosežke, ki »omogočajo pozitivne vzgojne vplive šole ter spodbujajo humanizacijo odnosov v šoli«, temu ustrezen pa je tudi naslov zakona – Zakon o nagradah RS na področju šolstva. Zato bo Izvršilni odbor ADS na svoji 2. seji (konec februarja ali v začetku marca 2010) predlagal MŠŠ, da ustrezno spremeni Pravilnik o delu Odbora in tako odpravi za izobraževanje odraslih diskriminatoren način podeljevanja nagrad MŠŠ, ob tem pa naj poskrbi tudi za ustrezno sestavo Odbora. Če se to ne zgodi, bo to nov dokaz, da je izobraževanje odraslih na Ministrstvu za šolstvo in šport 'drugorazredna tema'.

Dr. Zoran Jelenc (zoran.jelenc@guest.arnes.si), ADS

Razumevanje človeškosti človeka kot nujni pogoj za formiranje strategije vseživljenjskega učenja

Četrtega februarja je bil na sedežu Andragoškega društva Slovenije strokovni dogodek z uvodnim predavanjem mag. Andreja Pavletiča z naslovom *Razumevanje človeškosti človeka kot nujni pogoj za formiranje strategije vseživljenjskega učenja*. Prispevki uvodničarja in kasnejših maloštevilnih, a zavzetih razpravljavcev, so temeljili na tezah Pavletičeve publikacije *Vzgoja duha* (2008). Po mnenju recenzentov ima besedilo knjige vzgojno-teoretske razsežnosti, izhajajoče iz religijskih konceptov duha. Avtor razmišlja kot pedagog, sociolog kulture in filozof, ki skuša dati področju vseživljenjskega učenja konceptualno in terminološko doslednost. Kot filozof izhaja iz fenomenološke tradicije.

Predsednik ADS, dr. Zoran Jelenc, je na posvet vabil s predpostavko, da izhajamo iz opredelitev, s katerimi se strinjamo, na primer: »Vseživljenjsko učenje je dejavnost in proces, ki zajema vse oblike učenja, bodisi formalno bodisi neformalno in aformalno ter naključno ali priložnostno. Poteka v različnih učnih okoliščinah, od rojstva prek zgodnjega otroštva in odraslosti do konca življenja, s ciljem, da se zboljšajo posameznikovo znanje in spretnosti. Z učenjem pridobivamo tudi interese, značajske poteze, vrednote, odnos do sebe in drugih ter druge osebne lastnosti.« (Strategija vseživljenjskega učenja, 2007, str. 10). Ali: »Ideja, da se človek uči in vzgaja celo življenje, je zelo stara. Najdemo jo že pri mislecih, kot so Konfucij, Sokrat, Platon in Aristotel. Tudi Sokrat je zagovarjal pomen znanja. To mu je pomenilo vrlino in kdor je imel znanje, je delal pravilno.« (Govekar–Okoliš, 2008, str. 27). Seveda je moral uvodničar, upoštevajoč širši nabor pedagoško-andragoških prispevkov, opozoriti na nedorečenost in nedosledno rabo pojmov človek, učenje, vzgoja, znanje, vrlina ... Da bi prišli do problematičnih zvez, kakršna je na primer *imeti znanje*, pa je zmanjkalo tako časa kot tudi pozornosti in potrpljenja udeležencev. Ugotavljali smo, da je področje večplastno in da bi morali tem vprašanjem posvetiti širši strokovni razmislek, morda andragoški kolokvij, saj smo na tem srečanju vprašanja le nakazali, ne da bi katerega domislili!

Slavica Borka Kucler (borka.kucler@acs.si), ACS

V pripravi je nova strategija izobraževanja odraslih do leta 2020

GD Izobraževanje in kultura

Enota za izobraževanje odraslih Evropske komisije (Generalni direktorat za izobraževanje in kulturo) je zaznamovala začetek Evropskega leta boja proti revščini in socialni izključenosti ter začetek praznovanja 10-letnice programa Grundtvig z uspešno

konferenco *Deset let evropskih inovacij v učenju odraslih (A Decade of European Innovation in Adult Learning)*, ki je bila v Bruslju od 26. do 28. januarja letos.

Na konferenci se je zbralo 330 strokovnjakov s področja izobraževanja odraslih, evropski, nacionalni, regionalni in lokalni oblikovalci politike, predstavniki uspešnih projektov Grundtvig, pa tudi posamezniki ali predstavniki organizacij, ki jih to področje zanima.

Konferenca (program: http://ec.europa.eu/education/grundtvig/doc/conf10/prog_en.pdf) je bila namenjena tudi pripravi nove strategije za področje izobraževanja in učenja odraslih vse do leta 2020. Ključni govori in razmišljanja o prihodnosti izobraževanja odraslih v Evropi so predstavljeni v dokumentu: http://ec.europa.eu/education/grundtvig/doc/conf10/doc_en.pdf, slike z dogodka in sklepi konference pa bodo na voljo v drugi polovici februarja.

Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Nova znanja za nova delovna mesta: ukrepajmo zdaj – poročilo ekspertne skupine

Na mednarodni konferenci z naslovom *Nova znanja in spretnosti za nova delovna mesta*, ki je bila v Bruslju 4. februarja letos, so predstavili novo poročilo, ki ga je pripravila skupina strokovnjakov v okviru pobude Evropske komisije.

V poročilu *Nova znanja in spretnosti za nova delovna mesta: ukrepajmo zdaj (New Skills for New Jobs: Action Now)* so zapisane naslednje ugotovitve o stanju na evropskem trgu dela:

- Eden od treh delovno aktivnih Evropejcev je brez ali z le malo formalnimi kvalifikacijami. Verjetnost, da bo s takšno izobrazbo in usposobljenostjo našel zaposlitev, je 40 % manjša kot pri tistih s srednjo ravno kvalifikacij.
- Stopnja zaposlenosti tistih, ki so visoko kvalificirani, znaša v evropskem povprečju 84 %, za srednje kvalificirane 70 %, za nizko kvalificirane pa 49 %. Žal je statistična verjetnost, da bodo tisti z nizkimi kvalifikacijami nadgradili svoje znanje in usposobljenost, najnižja.
- Za podjetja, ki svoje delavce redno izobražujejo, je 2,5-krat manj verjetno, da bodo končala v stečaju kot za tista, ki ne vlagajo v človeške vire.
- Izobraževalni sistemi, ki bi ponudili prava znanja in spretnosti, bi lahko na dolgi rok zvišali BDP tudi za 10%.

Strokovnjaki so iz teh in drugih ugotovitev v poročilu strnili naslednja priporočila za ukrepe na štirih področjih:

- Zagotoviti je treba boljše pobude za delodajalce in posameznike za zviševanje usposobljenosti, investicije v znanje in spretnosti morajo biti pomembne in premišljene.

- Odpreti je treba izobraževanje in usposabljanje za inovativnost ter povečati odzivnost za potrebe učencev in delodajalcev. To je mogoče uresničiti z razvojem temeljnih kvalifikacij, ki se osredotočajo na učne izide.
- Ponuditi boljšo zmes spretnosti, ki bo bolj prilagojena potrebam trga dela.
- Bolje predvideti prihodnje potrebe po znanjih na trgu dela.

Poročilo tako opozarja, da je na evropskem trgu dela še vedno velik odstotek delavcev, ki so brez kvalifikacij ali pa so nizko kvalificirani. Obenem so na trgu tudi visoko kvalificirani delavci, ki ne najdejo dela, ker njihova znanja ne ustrezajo potrebam delodajalcev in torej prihaja do strukturnih neskladij. Iz tega poročilo se sklepa, da je v izobraževalnih procesih treba zagotoviti boljšo mešanico znanja in spretnosti, s katero se bodo delavci lažje prilagodili zahtevam na trgu dela.

Po napovedih Evropskega centra za razvoj poklicnega izobraževanja in usposabljanja (CEDEFOP) se bo v naslednjem desetletju na evropskem trgu odprlo 80 milijonov možnosti za zaposlitev. Med temi bo 7 milijonov popolnoma novih delovnih mest, ki bodo večinoma potrebovala znanja in spretnosti visoko kvalificiranih delavcev.

Višina izdatka je ovira za udeležbo v izobraževanju odraslih

CEDEFOP je objavil podatke o deležu odraslih, ki kot oviro za udeležbo v nadaljnjem izobraževanju ali usposabljanju navajajo višino stroška.

V *Evropski anketi o izobraževanju odraslih (Adult Education Survey: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/microdata/adult_education_survey)* so sogovornike prosili, da poročajo o glavnih ovirah za udeležbo v izobraževanju in usposabljanju v zadnjih dvanajstih mesecih. Ta kazalnik kaže odstotek odraslih, starih od 25 do 64 let, ki so se sicer želeli izobraževati, vendar pri učenju niso mogli sodelovati, ker je bilo »izobraževanje in usposabljanje predrago in si ga niso mogli privoščiti«.

Strošek je šele tretji od razlogov, ki ga odrasli Evropejci navajajo kot razlog za neudeležbo v izobraževanju. V povprečju devetnajstih evropskih držav je cena izobraževanja prevelika ovira za 15 odstotkov odraslih. Razpon sega od 43 odstotkov v Bolgariji, do 5 na Cipru. V Sloveniji je odstotek znatno višji od povprečja, saj po začasnih podatkih sodeč kar 29 odstotkov vprašanih odgovarja, da se ne izobražuje, ker je zanje to predrago.

Med najpomembnejšimi dejavniki za neudeležbo v izobraževanju evropski odrasli navajajo: družinske obveznosti (29 %), delovni urnik (22 %), strošek (15 %), probleme z zdravjem (6 %), oddaljenost (6 %), pomanjkanje podpore pri delodajalcu (5%) in nezadovoljene osnovne pogoje (4%).

Več o objavljenih podatkih in povezave na pomembne dokumente v zvezi s tem najdete na spletni strani: <http://www.cedefop.europa.eu/EN/articles/15227.aspx>.

Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

V Evropsko leto boja proti revščini in socialni izključenosti 2010 smo uradno vstopili tudi v Sloveniji

S posvetom *Ustavimo revščino takoj!*, ki ga je v sodelovanju z Državnim svetom organiziralo ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve in je potekal v prostorih Državnega sveta, je Slovenija uradno vstopila v *Evropsko leto boja proti revščini in socialni izključenost (EL2010)*. Na otvoritvenem dogodku so bili predstavljeni cilji in namen evropskega leta ter nacionalni ambasadorji EL 2010. Temu je sledila strokovna razprava o stanju revščine v Sloveniji.

Ob otvoritvi evropskega leta 2010 so kot slavnostni govorniki nastopili: *mag. Blaž Kavčič*, predsednik Državnega sveta, *dr. Ivan Svetlik*, minister za delo, družino in socialne zadeve, *Boris Šuštaršič*, državni svetnik in predsednik Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, ter *Andrej Beloglavec*, namestnik vodje Predstavnštva Evropske komisije v Sloveniji.

Namen EL 2010 je, da bi z vsemi dejavnostmi, ki bodo potekale v tem letu,

- dosegli boljšo ozaveščenost ljudi o različnih vidikih revščine in socialne izključenosti ter njenih skritih obrazih,
- poglobili razumevanje problemov revščine,
- spodbudili razprave o iskanju novih pristopov k reševanju različnih vidikov revščine in izključenosti,
- seznanjali najbolj ranljive skupine z možnostmi za premostitev njihovih stisk, ob tem pa poudarili tudi večanje pomena in razvijanje različnih oblik solidarnosti in prostovoljstva.

Več o dogodku najdete na spletni strani:

<http://www.mddsz.gov.si/si/splosno/cns/novica/article/1939/6314/e66fc22356/>.

Več o EL 2010 najdete na spletni strani:

http://www.mddsz.gov.si/si/delovna_podrocja/sociala/socialna_zascita_preprecevanje_revscine/el_2010/.

Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

NE PREZRITE

Kam po znanje? – predstavljamo pestro izbiro možnosti za izobraževanje in učenje odraslih

Bliža se čas pomladanskih vpisov v izobraževalne programe, ko bodo izvajalci izobraževanja odraslih ponovno odprli svoja vrata in ponudili številne izobraževalne možnosti širši javnosti. Raznovrstne informacije o možnostih izobraževanja in učenja odraslih, zbrane na enem mestu, so v tem času zelo dobrodošle. Tega se zavedamo tudi na Andragoškem centru Slovenije, kjer vsako leto zberemo informacije o izvajalski in programski ponudbi izobraževanja odraslih ter druge pomembne informacije in podatke s področja izobraževanja odraslih in jih objavimo na spletni strani v Pregledu ponudbe izobraževanja odraslih (<http://pregled.acs.si>).

Glavni namen te spletne strani je na enem mestu ponuditi različnim ciljnim skupinam enostaven in učinkovit dostop do informacij, ki jim bodo v pomoč bodisi pri odločanju za vključitev v izobraževanje in usposabljanje, o nadaljnji poklicni in osebni karieri, bodisi za opravljanje vloge svetovalca. Na spletni strani lahko posameznik na enostaven način poišče sebi najbolj ustreznega izvajalca izobraževanja ali izobraževalni program, saj spletna stran omogoča ločeno iskanje izvajalca in izobraževalni program po različnih kriterijih, npr. po nazivu izvajalca, po kraju sedeža izvajalca ali po regiji, v katero spada izvajalec, ter po nazivu izobraževalnega programa, nazivu poklicne ali strokovne izobrazbe, vsebinskem področju, ciljni skupini, ki ji je izobraževalni program namenjen, kraju ali regiji izobraževanja ter datumu izvajanja izobraževanja. Iskanje se lahko omeji le na javno veljavne izobraževalne programe ali na programe, ki omogočajo pridobitev višje stopnje formalne izobrazbe.

Ponudba najrazličnejših ponudnikov izobraževanja je velika in vsebinsko pestra, zato odločitev o ustreznem izvajalcu izobraževanja, vrsti in vsebini izobraževanja ne bi smela biti pretežka. V spletnem Pregledu ponudbe izobraževanja odraslih pa smo objavili tudi informacije o drugih vrstah storitev, kjer odraslim še dodatno pomagajo in svetujejo pri odločitvah za nadaljnje izobraževanje in usposabljanje.

Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

Razpis za vpis v študijskem letu 2010/2011

Objavljen je Razpis za vpis v študijskem letu 2010/2011, ki zajema:

- Razpis Univerze v Ljubljani, Univerze v Mariboru, Univerze na Primorskem, Univerze v Novi Gorici ter javnih in koncesioniranih samostojnih visokošolskih zavodov (http://www.vpis.uni-lj.si/vpis/razpis/Razpis_za_web_2010_javni.pdf)
- Razpis nekoncesioniranih zasebnih samostojnih visokošolskih zavodov:
V tem delu razpisa so objavljeni razpisi dodiplomskih študijskih programov zasebnih samostojnih visokošolskih zavodov. Ti študijski programi niso koncesionirani, kar pomeni, da se tako kot za redni kot za izredni študij plačuje šolnina. Objavljeni so študijski programi, ki so že vpisani v razvid visokošolskih zavodov in tako izpolnjujejo zakonske pogoje za izvajanje (http://www.vpis.uni-lj.si/vpis/razpis/Razpis_za_web_2010_zasebni.pdf)
- Svetovalna mesta in urnik svetovanj kandidatom za izredni študij (http://www.vpis.uni-lj.si/vpis/razpis/svetovalna_mesta.pdf).

Izšel je Razpis za vpis v višje strokovno izobraževanje v študijskem letu 2010/11

Natisnili so ga v 15.000 izvodih in ga razposlali vsem srednjim ter višjim strokovnim šolam, enotam Zavoda za zaposlovanje in nekaterim drugim uporabnikom. Na voljo je na spletnih straneh Ministrstva za šolstvo in šport ter Višješolske prijavne službe.

Prijavljanje za vpis v višje strokovne šole bo potekalo prek Višješolske prijavne službe s sedežem v Šolskem centru Celje. Kandidati se prijavijo z obrazcem VPS 10/11-EP1, ki bo objavljen na spletnih straneh: <http://www.vss-ce.com/vps/>. Prijavo lahko kandidati kupijo tudi v večjih papirnicah in knjigarnah (obr. DZS 1,253). **Prijaviti** pa se morajo najpozneje do **8. marca 2010**.

Pomembni datumi:

- Kandidati se lahko prijavijo od 10. februarja 2010 do 8. marca 2010.
- Višje strokovne šole bodo do 16. junija 2010 obvestile vse kandidate o roku za opravljanje preizkusa posebne nadarjenosti oziroma psihofizične sposobnosti.
- Kandidat se vpiše do 27. avgusta 2010 na šolo, na katero je sprejet.
- Podatki o še prostih mestih bodo objavljeni do 1. septembra 2010 na spletnih straneh Višješolske prijavnice službe.
- Vpis na še prosta mesta za redni študij je možen samo po predhodni spletni prijavi! Prijaviti se je potrebno na spletnih straneh: <http://www.vss-ce.com/vps/> do 1. oktobra 2010 oziroma do zapolnitve mest. Po prijavi bo Višja strokovna šola kandidate pozvala k vpisu.

Razpis:

http://www.mss.gov.si/fileadmin/mss.gov.si/pageuploads/podrocje/vs/vpis/10/Razpis_visje_2010_2011.pdf

VABIMO

Začetna integracija migrantov – izobraževalni program za priseljence

Uvodni sestanek za priseljence v okviru brezplačnega izobraževalnega programa za priseljence *Začetna integracija migrantov (ZIM)* bo 22. februarja 2010 ob 18. uri na Andragoškem centru Slovenije (Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana, seminarska soba 202).

Namen izobraževalnega programa je omogočiti priseljencem boljšo integracijo v slovensko družbo. Na 40-urnem tečaju se bodo seznanili z vsebinami, ki jim bodo pomagale pri iskanju ali ohranjanju službe. Izboljšali bodo svoje znanje slovenščine, kar je predpogoj za uspešno integracijo. Pri učenju slovenskega jezika izobraževalni program ZIM posveča posebno pozornost besedišču, povezanemu z delovnim mestom.

Več informacij o programu in prijavnico najdete v zloženkah, ki smo jih pripravili v:

- albanščini: http://arhiv.acs.si/drobni_tisk/ZIM_alb-zlozenka.pdf,
- bosanščini: http://arhiv.acs.si/drobni_tisk/ZIM_bih-zlozenka.pdf,
- makedonščini: http://arhiv.acs.si/drobni_tisk/ZIM_mak-zlozenka.pdf in
- slovenščini: http://arhiv.acs.si/drobni_tisk/ZIM_slo-zlozenka.pdf.

Dodatne informacije dobite pri dr. Nataliji Vrečer (tel.: 01 5842 580, 051 221 932) ali mag. Esteri Možina (tel.: 01 5842 591, 051 324 564).

Dr. Natalija Vrečer (natalija.vrecer@acs.si), ACS

Usposabljanje za trajnostni razvoj

Andragoški center Slovenije pripravlja v sodelovanju s Skupnostjo občin Slovenije štiridnevno Temeljno usposabljanje za trajnostni razvoj (23., 26. in 27. marec, 13. april 2010). **Ciljna skupina** tega usposabljanja so zaposleni v lokalnih skupnostih (občinah), ki delujejo na področju trajnostnega razvoja.

Usposabljanje, ki bo spodbudilo učinkovito ukrepanje in odgovorno ravnanje ter bo podalo konkretne zglede na tem področju, bo **brezplačno**. Udeleženci bodo pokrili le strošek svojih prevozov in ene nočitve s hrano (terenski del).

Usposabljanje bo teklo ob spoznavanju:

- pojma trajnosti,
- primerov, ki jih bodo v obravnavo ponudili udeleženci,
- trajnostnih rešitev, ki jih bomo iskali skupaj s predavatelji oziroma z avtorji programa.

Število mest za prvo tovrstno usposabljanje v Sloveniji je omejeno na 15, zato vse zainteresirane vabimo k prijavam na e-naslov: mateja.pecar@acs.si. Za več informacij lahko pokličete dr. Nevenko Bogataj (tel.: 01 5842 579).

Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

POSVETI/KONFERENCE

Povezovanje generacij: družina, delo, lokalna skupnost – medgeneracijska solidarnost in trajnostni razvoj

Singapur, od 26. do 29. aprila 2010

Podrobnejše informacije o 4. ICIP konferenci 2010 lahko preberete na spletni strani:

<http://www.c3a.org.sg/icip2010/>.

NOVOSTI IZ KNJIŽNICE ACS

The ROUTLEDGE international handbook of lifelong learning / ed. by Peter Jarvis. - London ; New York : Routledge, cop. 2009. - XXX, 526 str. : ilustr. ; 26 cm

SIDDIQUI, Dilnawaz Ahmed, 1937-

The contribution of Alexander N. Charters to the field of adult education / Dilnawaz A. Siddiqui. - Syracuse : Syracuse University, 2002. - 43 str. ; 22 cm

SOCIAL capital and women's support systems : networking, learning, and surviving / Carmela R. Nanton and Mary V. Alfred, editors. - San Francisco : Jossey-Bass, cop. 2009. - 100 str. ; 23 cm. - (New directions for adult and continuing education ; no. 122, ISSN 1052-2891)

USTVARJALNO učenje ranljivih družbenih skupin : teorija in praksa: usposabljanje za menedžment v kulturi in umetniških poklicih / [uvodna beseda Samanta Baranja ; uredila Martina Kositer]. - Maribor : Združenje ustvarjalnih ljudi na področju kulture, 2009 ([Maribor] : Print Division). - 42 str. : ilustr. ; 20 cm

WORKPLACE learning in context / edited by Helen Rainbird, Alison Fuller and Anne Munro. - London ; New York : Routledge, 2004. - XV, 314 str. : ilustr. ; 24 cm

ANDRAGOŠKI zavod. Ljudska univerza (Velenje)

Ljudska univerza Velenje, Andragoški zavod : zbornik ob 40-letnici delovanja / [pripravila in uredila Darja Fišer]. - Velenje : Andragoški zavod - Ljudska univerza, 1999 (Velenje : Grafis). - 47 str. : ilustr. ; 30 cm

BRANJE za znanje in branje za zabavo : priročnik za spodbujanje družinske pismenosti / [avtorice prispevkov Livija Knaflič ... [et al.] ; avtorica nagovora Livija Knaflič ; strokovni urednici Livija Knaflič in Nataša Bucik]. - Ljubljana : Andragoški center Slovenije, 2009 ([Ljubljana] : Pleško). - 135 str. : ilustr. ; 30 cm. Dostopno tudi na: http://arhiv.acs.si/publikacije/Branje_za_znaje_in_branje_za_zabavo-prirocnik.pdf

BRENK, Erika

Pregled ponudbe izobraževanja odraslih v Sloveniji v šolskem letu 2009/2010 : poročilo in analiza / Erika Brenk. - Ljubljana : Andragoški center Slovenije, 2009. - 51 str. : graf. prikazi, preglednice ; 30 cm. Dostopno tudi na: http://pregled.acs.si/dokumenti/porocila/Pregled_IO_2009.pdf

DISTANCE and e-learning in transition : learning innovation, technology and social challenges / edited by Ulrich Bernath ... [et al.]. - London : ISTE ; Hoboken : J. Wiley, 2009. - XXXV, 857 str. : ilustr. ; 25 cm.

ECONOMICS of distance and online learning : theory, practice, and research / edited by William J. Bramble and Santosh Panda. - New York ; London : Routledge, cop. 2008. - XII, 296 str. : ilustr. ; 24 cm

Das EUROPÄISCHE Jahr des Interkulturellen Dialogs 2008 : good-practice-Beispiele aus der Jugend- und Erwachsenenbildung / Beate Schmidt-Behlau (Hrsg.). - Bonn : Institut für Internationale Zusammenarbeit des Deutschen Volkshochschul-Verbandes (dvv international), 2008. - 173 str. : č-b fotogr. ; 21 cm. - (International perspectives in adult education = Internationale Perspektiven der Erwachsenenbildung ; 59)

FESTIVAL za tretje življenjsko obdobje (9 ; 2009 ; Ljubljana)

Vloga starejših v sodobni slovenski družbi : zbornik / 9. festival za tretje življenjsko obdobje, Ljubljana ; [urednica Simona Bezjak]. - Ljubljana : Inštitut Hevrek!, 2009 (Ljubljana : Panta-rina). - 161 str. : ilustr. ; 24 cm. - (Festival za tretje življenjsko obdobje : zbornik ; 9)

GRUNDTVIG Let Me Learn : accelerated certification project / edited by Colin Calleja. - Msida (Malta) : University of Malta, Faculty of Education, 2006. - 45 str. : ilustr. ; 30 cm

HANDBOOK of distance education / edited by Michael Grahame Moore. - 2nd ed. - Mahwah (New Jersey) : L. Erlbaum Associates, 2007. - XXIX, 690 str. : ilustr. ; 26 cm

INTERNATIONAL conference Financing Adult Education for Development (2009 ; Bonn)

International conference : Financing Adult Education for Development, Bonn, 23-24 June 2009. - Bonn : dvv international, 2009. - 220 str. : ilustr. ; 21 cm. - (Adult education and development, ISSN 0342-7633 ; 73)

IZOBRAŽEVANJE in usposabljanje migrantov v Sloveniji : poročilo raziskovalnega projekta / avtorice poročila: Natalija Vrečer [vodja projekta] ... [et al.]. - Ljubljana : Andragoški center Republike Slovenije, 2008. - 161 str. : graf. prikazi, preglednice ; 30 cm. Dostopno tudi na: http://arhiv.acs.si/porocila/Izobrazevanje_in_usposabljanje_migrantov_v_Sloveniji.pdf

KEY data on education in Europe 2009 / [prepared by] Eurydice, Eurostat. - Brussels : Education, Audiovisual and Culture Executive Agency. - 276 str. : ilustr., zvd. ; 27 cm. - (Key data on education in European Union, ISSN 1725-1621). Dostopno tudi na: http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/key_data_series/105EN.pdf

KNOWLEDGE, difference, and power : essays inspired by Women's ways of knowing / Nancy Rule Goldberger ... [et al.], editors. - 1st ed. - New York : Basic Books, cop. 1996. - XII, 478 str. ; 24 cm

KUCLER, Slavica Borka

Zgledi vlečejo, dejanja mičejo : 12 let podeljevanja priznanj Andragoškega centra Slovenije za izjemne dosežke pri učenju odraslih / [napisala, zbrala in uredila Slavica Borka Kucler ; fotografije Arhiv CS in osebni arhivi]. - Ljubljana : Andragoški center Slovenije, 2009 ([Log pri Brezovici] : Bograf). - 64 str. : barvne fotogr. ; 30 cm. Dostopno tudi na: http://arhiv.acs.si/publikacije/Zgledi_vlecejo_dejanja_micejo.pdf

MEASURING the right to education / edited by Jean-Jacques Friboulet ... [et al.] ; translated by Joanna Bourke-Martignoni. - Hamburg : UNESCO Institute for Lifelong Learning ; Zürich : Schulthess, 2006. - 153 str. : ilustr. ; 23 cm. - (Economics and ethics ; 1)

MODEL presojanja in razvijanja kakovosti v svetovalnih središčih za izobraževanje odraslih / Tanja Možina ... [et al.] ; [prevajalka povzetka Barbara Skubic]. - Ljubljana : Andragoški center Slovenije, 2009 ([Ljubljana] : Pleško). - 151 str. : graf. prikazi ; 30 cm. Dostopno tudi na: <http://poki.acs.si/documents/N-49-6.pdf>

NEGOTIATING ethical practice in adult education / Elizabeth J. Burge, editor. - San Francisco : Jossey-Bass, cop. 2009. - 96 str. ; 23 cm. - (New directions for adult and continuing education, ISSN 1052-2891 ; no. 123)

Peter Moneti (knjiznica@acs.si), ACS

Knjižnica ACS je za obiskovalce odprta
- v sredo in petek od 10. do 12. ure
- v ponedeljek in četrtek od 14. do 16. ure
Fond knjižnice je uvrščen v COBISS/OPAC kooperativni online bibliografski sistem.

Založnik: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana | Uredniški odbor: mag. Andrej Sotošek, Sonja Klemenčič, mag. Zvonka Pangerc Pahernik in mag. Margerita Zagmajster | Urednica: Nevenka Kocijančič (tel.: 01 5842 595, e-naslov: nevenka.kocijancic@acs.si) | Jezikovni pregled: Nevenka Kocijančič | Oblikovanje: Larisa Hercog

ISSN 1855-5942

Številke je mogoče prebrati na: <http://www.acs.si/e-novicke>.

Izdajo glasila e-Novičke denarno omogoča Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.

